

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

ВЕТЕРИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

Београд, 2023.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације

ВЕТЕРИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F2013	0841 Ветерина
Ниво НОКС -а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање.
Облици учења	Формално образовање
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	-Ниво 5 НОКС-а; -Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1 и 6.2); -Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	3240.01 Ветеринарски техничар 3240.02 Ветеринарски техничар за вакцинацију 3240.03 Ветеринарски техничар за вештачко осемењавање 5164.01 Ветеринарски помоћник за негу животиња
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Ветеринарски техничар са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Ветеринарски техничар.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис
квалификације

Ветеринарски техничар асистира ветеринару при третирању животиња у ветеринарским организацијама, спроводи мере у области здравствене заштите и добробити животиња, као и у области репродукције и вештачког осемењавања животиња, по налогу и под надзором ветеринара. Обавља пријем и узимање узорака за хематолошки, биохемијски, микробиолошки, копролошки и трихинелоскопски преглед, те предузима одговарајуће мере неопходне за спречавање ширења, сузбијања и искорењивања болести, у ветеринарској и помоћним делатностима у узгоју животиња.

Обучен је за: пружање прве помоћи животињама; аплицирање вакцине и лека по налогу ветеринара; спровођење зоохигијенских и зоотехничких мера по налогу ветеринара; препознавање еструса и извођење вештачког осемењавања животиње; асистирање приликом акуширања и прихватање младунчета након порођаја; мерење вредности тријаса; припремање операционог поља; праћење постоперативног тока; узорковање, обележавање и евидентирање узорака за лабораторијски преглед патолошког и непатолошког материјала животиња (крв, урин и фецес), као и намирница животињског порекла; вршење дезинфекције, дезинсекције, дератизације и дезодорације површина и објеката у којима су боравиле животиње.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, активно доприноси неговању културе изражавања; продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговању толеранције, људских права и културне традиције и баштине у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, ветеринарском техничару омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Спровођење мера у области здравствене заштите и добробити животиња по налогу ветеринара;
- Обављање послова из области репродукције и вештачког осемењавања животиња по налогу ветеринара;
- Асистирање ветеринару при третирању животиња у ветеринарским организацијама;
- Пријем и узимање узорака за хематолошки, биохемијски, микробиолошки, копролошки и трихинелоскопски преглед;
- Спровођење мера за спречавање ширења, сузбијања и искорењивања болести под надзором ветеринара;
- Вођење ветеринарске документације и учествовање у промету животиња по налогу ветеринара;
- Кључне компетенције⁵.

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- објасни принципе рада у ветеринарским организацијама, на пољопривредним газдинствима и у привредним друштвима која се баве производњом производа животињског порекла;
- објасни основна начела заштите и добробити животиња;
- објасни значај и поступке примене зоохигијенских и зоотехничких мера у ветеринарским и сточарским организацијама и на другим површинама где се животиње крећу (дезинфекције, дехелминтизације, дезинсекције, дератизације, дезодорације и деконтаминације);
- објасни основне физичке особине и потребе животиња, те анатомију и физиологију појединих врста домаћих животиња;
- наведе основне принципе гајења, исхране и репродукције домаћих животиња;
- објасни основна начела смештаја, неге и здравствене заштите домаћих животиња;
- објасни значај и начин обележавања и регистрације животиња;
- разликује болести код различитих животињских врста и путеве ширења заразних болести (код животиња и са животиња на човека);

⁵ На основу Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13).

Знања

- објасни значај примене превентивних мера (дехелминтизације, вакцинације) и поступке њиховог спровођења;
- објасни начин припреме и одржавања опреме и инструмената у сточарској производњи и здравственој заштити животиња;
- опише поступак припреме животиње за узимање семена за вештачко осемењивање;
- опише поступак припреме семена за вештачко осемењивање (обраде и замрзавање семена, вађење, одмрзавање семена, припрема семена за микроскопски преглед и за вештачко осемењивање);
- опише поступак вештачког осемењивања животиње;
- наведе основна правила поступања са животињом у току интервенције (прилаз, фиксирање);
- опише поступак клиничког прегледа животиња основним методама (адспекцијом, палпацијом, перкусијом, аускултацијом, термометрирањем и сл.), те поступке одређивања вредности тријаса (телесне температуре, пулса и брзине дисања);
- опише поступак припреме животиње за дијагностичке поступке (ултразвучни и рентгенолошки преглед);
- објасни примену метода асепсе и антисепсе;
- објасни начине и правила спровођења терапије (апликације лека у зависности од врсте лека);
- објасни начине правилног складиштења и чувања лекова, хране и адитива за животиње;
- опише поступак припреме операционог поља, те примену различитих инструмената и прибора према врсти хируршког захвата;
- опише постоперативни ток;
- опише начин поступања са употребљеним и неупотребљеним инструментима и материјалом након завршеног хируршког захвата;
- опише поступак узимања, обележавања и уписивања узорака материјала животиња (крви, урина и фецеса) и намирница животињског порекла;
- објасни начин складиштења, паковања и чувања узорака за транспорт, у складу са прописаном регулативом;
- објасни технику израде препарата за трихинелоскопски преглед;
- опише поступке припреме раствора и постављања дезобаријера;

Знања

- објасни значај примене мера за очување биосигурности (изолација, контрола кретања, санитација) у објектима где се животиње држе или узгајају;
- објасни опасност од повређивања при неправилном третману животиње, као и при неправилном руковању прибором и инструментима;
- опише начине вођења евиденција и обраде података у ветеринарској медицини;
- опише поступак разврставања и уклањања безопасног и опасног медицинског отпада (инфективног, патолошког, хемијског, токсичног, фармацеутског отпада, оштрих одбачених медицинских инструмената и др.);
- опише мере безбедности и заштите здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара и њихову примену у ветеринарској делатности.

Вештине

- припреми радно место и услове за преглед животиње или интервенцију;
- примени основна правила поступања са животињом у току интервенције (прилаз, фиксирање), те поступи са животињом у складу са начелима добробити животиња;
- пружи прву помоћ животињама;
- прикупи податке везане за национал и анамнезу од власника животиње;
- измери вредности тријаса;
- изврши апликацију вакцине, као и припрему и апликацију лека по налогу ветеринара;
- спроводи зоохигијенске и зоотехничке мере по налогу ветеринара;
- изврши обележавање животиње;
- припреми и обради семе (изузимајући контролу квалитета семена) за вештачко осемењивање након узимања;
- спроведе поступак замрзавања семена;
- препозна еструс и изврши вештачко осемењавање;
- припреми животињу за порођај, потребан прибор и инструменте;
- асистира приликом акуширања и прихвати младунче након порођаја;
- припреми животињу за дијагностичке поступке (ултразвучни и рентгенолошки преглед);
- примени основна начела асепсе и антисепсе, те изврши стерилизацију и дезинфекцију;

Вештине

- складишти и чува лекове, храну и адитиве;
- припреми операционо поље, као и инструменте и прибор по налогу ветеринара;
- прати постоперативни ток;
- узоркује, обележава и евидентира узорке за лабораторијски преглед патолошког и непатолошког материјала животиња (крв, урин и фецес), као и намирница животињског порекла;
- складишти, чува, издаје и пакује узорке на прописан начин;
- изради трихинелоскопски препарат за трихинелоскопски преглед узорка меса;
- припреми апарат и дигестивну течност код методе вештаке дигестије;
- врши дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију и дезодорацију површина и објекта у којима су боравиле животиње;
- води евиденције о лечењу, обележавању и кретању (промету) животиња, као и о примењеним зоохигјенским и зоотехничким мерама;
- води књигу евиденције о прегледу меса на трихинелозу (трихинелоскопском прегледу);
- сортира, пакује, уклања и уништава медицински отпад, потенцијално опасан и употребљен потрошни материјал и амбалажу у складу са регулативом;
- обезбеди себе и спољашњу средину од контаминације инфективним материјалом и додира са средствима за дезинфекцију, дезинсекцију, дератизацију, дезодорацију и деконтаминацију (водом за пиће, намирницама, људима и животињама);
- делотворно комуницира на једном страном језику у професионалном и ван професионалном контексту;
- ефикасно примењује прописане мере безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара за ветеринарског техничара.

Способности и ставови

- савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља послове у складу са законским прописима, нормативима, професионалним стандардима, принципима добре произвођачке и хигијенске праксе, у ветеринарској и помоћним делатностима у узгоју животиња;
- поступа у складу са кодексом ветеринарско-медицинске етике на начин да не нарушава здравље животиња, људи и животне средине;

Способности и ставови

- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- испољава емпатију, етичност и професионализам у односу према животињама, као и у комуникацији са власником;
- испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост и флексибилност према сарадницима и власницима животиња;
- испољава позитиван однос према надређенима у складу са професионално-етичким нормама и вредностима;
- води рачуна о хигијени, стерилисаности, функционалности и техничкој исправности опреме, уређаја и инструмената који се користе у ветеринарској пракси;
- ефикасно примењује ИКТ за прикупљање података и у вођењу евиденција;
- прилагођава се променама, уочава проблеме и учествује у њиховом решавању, и у оквиру нестандартних послова;
- иницира учење, активно и одговорно учествује у целоживотном учењу, пратећи новине из области узгоја, држања, неге, заштите и унапређења здравља и добробити животиња;
- увиђа значај очувања биолошке разноврсности животиња и изворних екосистема, биљних и животињских врста на њиховим природним стаништима;
- увиђа значај рационалне употребе енергије и природних материјала у узгоју животиња, као и прописног прикупљања, збрињавања и рециклирања ветеринарског отпада, у циљу спречавања ширења и сузбијања болести и заштите животне средине;
- развија професионалан, етички и одговоран приступ према заштити здравља животиња, њиховом начину држања и гајења, на начин да исти не угрожава њихову психичку и физиолошку добробит, посебно у производњи и репродукцији корисних врста животиња у привредно оправданој производњи;
- испољава поштовање права других и уважавање културолошких разлика, руководећи се правима и одговорностима које има као припадник заједнице;
- испољава позитиван однос према здрављу и заштити животне средине и одрживом развоју, те је спреман да се на том пољу ангажује.

Начин провере
остварености исхода
учења

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је описно и бројчано.

Бројчане оцене ученика су:

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2) и
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).

Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације
реализатора програма

Одговарајуће образовање:

- нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2),
- а изузетно одговарајуће образовање
- нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2),
- односно
- средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања;

За наставника практичне наставе одговарајуће образовање

- нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Организација
надлежна за издавање
јавне исправе

Средње стручне школе